

Ang Solat sa Mga Taga-Hebreo

¹ Ang ona doro nga bisis nga ang Dios nagambal sa atun mga kaolang-olangan sa sari-sari nga paagi, paagi sa mga propita. ² Piro ang ori nga dia nga mga adlaw, nagambal tana kanatun paagi sa anang Bata mismo. Paagi kanana ginimo ang Dios ang bilog nga kalibotan kag tana ra anang ginpili nga maging tagya ang tanan nga mga butang. ³ Dian kanana mismo makikita anang gaum ang Dios nga nagalanyag, kag kon ano ang Dios tana mamam da. Anang Bata nga dia mamam ra ang nagabuut sa tanan nga mga butang sa bilog nga kalibotan paagi sa anang makagagaum nga ambal. Pagkatapos nga nalimpyoan na kita sa atun mga sala, nagpongko tana doto sa langit sa too ang Makagagaum nga Dios.

Anang Bata ang Dios Mas Labaw Kaysa mga Angil

⁴ Gani mas gamanan anang Bata ang Dios kag mas mataas anang aran kaysa mga angil. ⁵ Ay ara gid angil nga ginkonan ang Dios nga,
“Ikaw akun Bata,
Kag dadi ipakilala ko nga ako imong Tatay.”
Kag ara ra nagkoon ang Dios parti sa bisan kino nga angil nga,
“Ako maging anang Tatay,
kag tana maging akun Bata.”

⁶ Kag datong papaayanun run ang Dios anang bogtong nga Bata digi sa kalibotan nagkoon tana nga,

“Ang tanan nga mga angil ang Dios dapat magsimba kanana.”

⁷ Kon parti sa mga angil, toladia anang koon ang Dios,

“Ang mga angil akun mga sorogoon lang, kag poidi ko sanda nga imoon nga pario sa angin okon pario sa kalayo nga nagadabdab kon gusto ko.”

⁸ Piro kon parti tana sa anang Bata, makon na,

“Imong ginarian, O Dios, ara gid kataposan, Kag matarung imong pagdomara sa imong ginarian.

⁹ Nalilipay kaw sa mga inimoan nga matarung,

Piro ginaugutan kaw sa malain.

Gani ginpili kaw ang Dios, nga imong Dios,

Kag gintawan kaw ang kalipay nga labaw kaysa imong mga kaiban.”

¹⁰ Kag makon na pa sa anang Bata,

“Ikaw, Ginoo, maman ang nagimo ang kalibotan ang ona pa gid,

Kag ang langit anang inimoan ra imong mga alima.

¹¹ Ang tanan nga dia magakaradora, piro ikaw tana magapadayon pa ra gid.

Tanan magagabok pario sa lambong;

¹² Kag pario ra sa lambong lolonon mo kag ilisan mo dayon.

Piro ikaw tana indi gid magoman,

Ay ara kaw pagkamalam kag ara kamatayun.”

¹³ Alin pa ang ona ara gid angil nga ginkonan ang Dios nga,

“Digi sa akun too pagpongko,

Asta mapasoko ko kanimo imong mga kaaway.”

¹⁴ Ta kabay ang mga angil mga ispirito lang nga ginasogo ang Dios nga magbolig sa mga tao nga magabaton ang kalowasan.

2

¹ Gani kinanglan ta gid nga tipigan nga mayad ang mga kamatoodan nga atun nabatian agud indi kita magtalang. ² Isipa nindo bala; ang Kaso-goan nga ginpadara paagi sa mga angil napamatodan gid, kag ang kada isara nga nagsoway okon ara nagsonod ginsilotan sono sa anang ginimo nga sala. ³ Gani, indi kita ra gid makalibri sa silot kon indi ta pagsapakun dadi ang kalowasan nga dia nga ara run kapario. Ang Ginoo mismo maman ang ona nga nagbantala ang kalowasan nga dia, kag ang mga tao nga nakabati kanana nagapamatood ra kanatun nga dia matood manda.

⁴ Kag ginpamatodan pa gid ang Dios mismo paagi sa mga katiringalaan kag mga milagro kag sa sari-sari nga mga abilidad nga anang ginpanagtag sa mga tao paagi sa Ispirito Santo sono sa anang gusto.

Ang Kalowasan Nagabot Paagi kay Cristo

⁵ Karon, parti sa paraaboton nga kalibotan, bukun ang mga angil anang ibutang ang Dios nga magadomara, ⁶ kondi ang tao. Ay toladia ang nakasolat sa Kasolatan,

“O Dios, ano gid bala ang tao nga basi indi mo gid paglipatan?”

Total tao ra lang, basi ginadumdum mo tana gid?

⁷ Ginimo mo tana nga manaba-naba lang sa mga angil,

Piro dia ara lang boay tungud nga pagkatapos ginpadunguggan mo tana bilang ari.

⁸ Kag ginimo mo tana nga manogdomara sa tanan nga mga butang.”

Nagakoon doto nga ang tao imoon ang Dios nga “manogdomara sa tanan nga mga butang,” kag dia nagakaologan nga magaabot ang adlaw nga ara gid mga butang nga indi ipasakup sa tao. Garing sa dadi naulaman ta nga bukun pa kontrolado ang tao ang tanan nga butang. ⁹ Piro kon parti kay Jesus, naulaman ta nga sa matagud nga tyimpo ginimo tana ang Dios nga mas manaba kaysa mga angil agud paagi sa kalooy ang Dios mapatay tana para sa tanan nga mga tao, kag dadi ginpadungugan tana run bilang ari tungud sa anang ginantos nga kamatayun. ¹⁰ Ang Dios ang nagimo ang tanan nga butang, kag ginimo na para kanana. Gani bagay ra gid nga tana magtogot nga si Jesus magantos, agud ipakita nga si Jesus matarung, kag agud doro nga mga tao anang maging mga bata nga anang padungugan. Ay si Jesus mismo maman ang ginalinan andang kalowasan.

¹¹ Si Jesus ang naglimpyo kanatun sa atun mga sala. Dadi anang Amay maman run da atun Amay. Maman dan nga si Jesus ara nauya magtawag kanatun nga anang mga kabogto. ¹² Toladia anang koon sa Kasolatan,

“Ipakilala ta kaw sa akun mga kabogto,

Kag magakanta ako ang pagdayaw kanimo sa tunga ang tanan nga nagasirimba kanimo.”

¹³ Kag makon na pa,
“Magasarig ako gid sa Dios.”
Kag makon na pa gid,
“Dagi ako kaiban anang mga bata ang Dios nga
anang gintaw kanakun.”

¹⁴ Kag tungud nga ang mga bata nga dia ang Dios
nga anang ginakoon mga tao, si Jesus mismo nag-
pakatao ra agud ialad na anang kaogalingun para
kananda, ay paagi sa anang kamatayun mapirdi
na si Satanas nga maman anang ginaalanan anang
kamatayun ang tao. ¹⁵ Sa toladato ginlibri na
sanda nga naging oripun ang kaadluk sa andang
bilog nga kaboi tungud nga naadlukan sanda sa
kamatayun. ¹⁶ Gani masanag nga bukun ang mga
angil anang ginboligan ni Jesus, kondi anang mga
lai ni Abraham. ¹⁷ Maman dan nga kinanglan gid
nga si Jesus maging tao nga pario gid sa anang mga
kabogto sa tanan nga bagay, agud tana andang
maging pinakamataas nga pari nga maloloyon
kag masasarigan nga makaalad sa Dios para ma-
patawad ang mga tao sa andang mga sala. ¹⁸ Tana
mismo nakaagi ang mga pagantos ang tana gin-
solay, gani sarang tana makabolig sa mga tao nga
ginasolay.

3

Si Jesus Labaw pa kay Moises

¹ Gani mga kabogto ko sa pagtoo, kag kapario ko
nga mga tinawag ang Dios nga maging kaiban na
sa langit, dumdumun nindo si Jesus. Tana anang
ginpadara ang Dios agud maging atun pinaka-
mataas nga pari sa atun pagtoo nga maman ang

nagapatunga kanatun kag sa Dios. ² Ginsonod na anang mga ginsogo ang Dios kanana, pario kay Moises nga nagsonod ra sa anang mga ginsogo ang Dios sa anang pagdomara anang pamilya ang Dios. ³ Piro si Jesus tana ginabilang ang Dios nga mas mataas pa kaysa kay Moises, tungud nga mas may dungug ang nagimo ang balay kaysa balay mismo. ⁴ Naulaman ta nga kon may balay, may nagpatindug; kag ang nagimo ang tanan nga butang ara iba kondi ang Dios. ⁵ Bilang anang soro-goon ang Dios, masarigan si Moises sa anang pagasikaso sa anang pamilya ang Dios. Kag ang mga butang nga anang ginimo naging anino ang mga butang nga magakaratabo sa paraaboton. ⁶ Piro si Cristo tana masarigan bilang Bata nga ginpiaran anang pamilya ang Dios. Kag kita anang pamilya ang Dios, kon nagapadayon kita nga matutum sa atun paglaum nga atun ginapabogal, nga may mayad kita nga paraaboton.

Ang Paway nga Ginakoon ang Dios

- ⁷ Gani pario anang koon ang Ispirito Santo,
 “Kon mabatian nindo dadi anang limug ang Dios,
⁸ Indi nindo pagpatugasun indong tagiposoon
 pario anang ginimo indong mga kaolang-
 olangan ang ona, tungud nga ang doto
 sanda sa logar nga ara ginaolii ang tao
 ginkontra nanda kag gintirawan ang Dios.
⁹ Ay makon ang Dios, ‘Bisan nakita nanda akun
 mga ginimo sa sulud 40 ka toig, gintirawan
 nanda ako pa gid kon asta sano akun pagan-
 tos sa andang ginaimo nga marimo.
¹⁰ Gani nasilag ako gid kananda.

Kag makon ko nga pirmi sanda nagatalang kag indi sanda magsonod sa akun ginatodlo kananda.

¹¹ Sa akun kasilag nagpanompa ako nga indi sanda gid makasulud sa parawayan nga akun gintigana para kananda.’ ”

¹² Mga kabogto ko kay Cristo, andaman nindo nga ara malain sa indong tagiposoon nga maman ang magaparoya indong pagtoo asta maparayu kamo sa Dios nga boi. ¹³ Indong imoon tana, magparadumduman kamo adlaw-adlaw mintras may tyimpo pa agud indi kamo mapatalang ang sala nga magapatugas indong tagiposoon. ¹⁴ Ay kita kaiban ni Cristo kon ginauputan ta nga mayad atun pagsarig kanana asta sa kataposan. ¹⁵ Kabay makon ang Kasolatan,

“Kon mabatian nindo dadi anang limug ang Dios, Indi nindo pagpatugasun indong tagiposoon pario anang ginimo indong mga kaolang-olangan ang ona ang nagkontra sanda sa Dios.”

¹⁶ Sino ang mga tao nga dato nga nakabati sa anang limug ang Dios piro nagpasotil? Bukun bala ang tanan nga gindomaran ni Moises pagoa sa Egipto? ¹⁷ Kag sino anang ginkasilagan ang Dios sa sulud 40 ka toig? Bukun bala ang mga tao nga nagparakasala kag nagkarapatay doto sa logar nga ara ginaolii ang tao? ¹⁸ Kag sino anang gintomod ang Dios sa anang pagpanompa nga indi sanda gid makasulud sa parawayan nga anang gintigana para kananda? Bukun bala ang mga tao nga ara nagsonod kanana? ¹⁹ Gani masanag

kanatun nga sanda ara kasulud tungud nga ara sanda nagpati sa Dios.

4

¹ Piro bisan toladato ang natabo kananda, sigi pa ra gid anang pangako nga dato ang Dios nga kita sarang pa ra makasulud sa anang parawayan. Piro magandam kita ay basi kon may digi kanatun nga indi makasulud doto. ² Ay nakabati kita ra pario kananda ang Mayad nga Barita. Piro ara nanda napolosi andang nabatian tungud nga ara sanda nagtoo. ³ Kita tana nga nagatoo maman ang makasulud sa anang parawayan. Piro ang ara nagatoo indi makasulud doto, ay makon ang Dios, “Sa akun kasilag nagpanompa ako nga indi sanda gid makasulud sa parawayan nga akun ginatigana para kananda.”

Ara dia nagakaologan nga ang parawayan ara pa napriparar, tungud nga ang matood tana may dian run nga ginpriparar alin pa anang pagimo ang kalibotan. ⁴ Kabay may nasambit sa Kasolatan parti sa ikapito nga adlaw, makon, “Kag sa ikapito nga adlaw nagpaway ang Dios sa tanan nga anang mga obra.” ⁵ Kag makon ra doto nga “Indi sanda gid makasulud sa parawayan nga akun gintigana para kananda.” ⁶ Masanag nga gintoyo ang Dios nga may makasulud sa parawayan nga dato, piro ang mga nakabati ang ona ang Mayad nga Barita ara kasulud doto tungud nga ara sanda nagsonod sa Dios. ⁷ Gani nagtaw pa gid kaigayonan ang Dios ay pagkalubas ang dorong tinoig nagambal tana paagi kay David; makon na, “Dadi”, pario ang nasambit kaina,

“Kon mabatian nindo dadi anang limug ang Dios, Indi nindo pagpatugasun indong tagiposoon.”

⁸ Ay kon ang mga tao nga dato ang ona nadara ni Josue sa parawayan, ara run andan nagambal ang Dios nga may ibang adlaw pa gid nga pasuludun na ang mga tao sa parawayan. ⁹ Gani may paway pa ra gid nga ginatigana para sa anang mga tao ang Dios, kag ang paway nga dia pario sa anang pagpaway ang Dios sa ikapito nga adlaw. ¹⁰ Ay ang bisan sino nga makasulud sa anang parawayan ang Dios magapaway run da sa anang mga obra, pario sa Dios nga nagpaway pagkatapos nga maimo na ang tanan. ¹¹ Gani imoratan ta gid nga makasulud sa anang parawayan nga dato. Indi kita magwad sa mga tao ang ona nga ara nagsonod sa Dios, ay sabun indi kita ra makasulud.

¹² Anang ambal ang Dios boi kag may gaum, kag mas matarum pa sa ispada nga dobli anang tarum. Dia nagadolot asta sa anang ulut ang kalag kag ispirito, kag sa anang ulut ang mga luta-lutaan kag anang otok ang mga tolan. Ulam na ang mga butang nga ginaisip kag ginaandum ang mga tao. ¹³ Ara gid may makapantago sa Dios; nakikita na ang tanan kag lantad gid sa anang panulung, kag kanana kita magapanabat.

Si Jesus Atun Pinakamataas nga Pari

¹⁴ Gani parigunun ta atun pagtoo tungud nga may pinakamataas kita nga pari nga nagsulud run doto mismo sa langit. Kag dia ara iba kondi si Jesus, nga anang Bata ang Dios. ¹⁵ Atun pinakamataas nga dia nga pari nakaulam ra atun mga karoyaun, ay ang tanan nga mga pagsolay nga

nagaabot kanatun naagian na ra, piro ara tana gid nagkasala. ¹⁶ Gani indi kita magpangalangan nga magparapit sa anang trono ang Dios nga maloloyon, ay doto ta mababaton ang kalooy kag bolig sa oras nga kinanglan ta.

5

¹ Ang kada pinakamataas nga pari ginpili alin sa mga tao agud magsirbi sa Dios para kananda. Risponsibilidad nanda ang pagalad sa Dios ang mga sapat kag ang iba pa nga mga alad para sa mga sala. ² Ang pinakamataas nga pari tao ra lang nga maroya pario kanatun. Gani may pasonaid tana sa mga tao nga nagakasala nga ara kaulam. ³ Kag tungud nga tana mismo nagakasala ra, kinanglan tana magalad ra para sa anang kaogalingun nga mga sala, kag bukun lang para sa anang mga sala ang mga tao. ⁴ May dungug bilang pinakamataas nga pari. Piro ara may makapili anang kaogalingun para maging pinakamataas nga pari. Ay ang nagapili sa mga pinakamataas nga pari ara iba kondi ang Dios. Pario kay Aaron ang ona, ang Dios maman ang nagpili kanana.

⁵ Kag toladato ra ang kay Cristo, bukun tana ang nagpadungug anang kaogalingun nga maging pinakamataas nga pari, kondi ang Dios. Ay makon ang Dios kanana,

“Ikaw akun Bata, kag dadi ipakilala ko nga ako imong Tatay.”

⁶ Kag may ginkoon tana ra sa ibang parti ang Kasolatan nga,

“Pario anang pagkapari ni Melquisedec, Imong pagkapari ara kataposan.”

⁷ Ang digi pa si Jesus, nagpangamoyo tana kag nagpanangis gid nga mayad nga nagapakitloy sa Dios nga sarang makalawas kanana sa kamatayun. Kag tungud nga tana mapainubusun kag matinomanun ginsabat ang Dios anang pangamoyo. ⁸ Kag bisan tana anang Bata mismo ang Dios, natonan na ang osto nga pagsonod paagi sa mga pagantos nga anang naagian. ⁹ Pagkatapos nga naagian run ni Jesus ang tanan nga anang dapat agian, naging Manlolowas tana ang tanan nga nagatoman kanana, agud asta kon sano libri sanda run sa silot nga para sa andang mga sala. ¹⁰ Kag ginimo tana ang Dios nga pinakamataas nga pari pario sa anang pagkapari ni Melquisedec.

Pagpaandam Parti sa Pagtalikod sa Pagtoo

¹¹ Doro pa andan amun inogsogid kanindo parti sa anang pagkapari ni Melquisedec kag ni Jesus, garing mabudlay ipaatag kanindo tungud nga mabudlay kamo paintindiun.

¹² Dapat mga manogtodlo kamo ron dadi ay maboay kamo ron nga nagtoo, piro asta dadi kinanglan kamo pa ra gid nga todloan pario ang ona ang mga simpli nga mga kamatoodan alin sa anang ambal ang Dios. Pario kamo pa ra gid sa mga lapsag nga nagakinanglan ang gatas tungud nga indi kamo pa makakaun ang maturugas nga mga pagkaun. ¹³ Ang mga naboboi sa gatas mga lapsag pa nga ara kalibotan kon ano ang mayad kag malain. ¹⁴ Piro ang maturugas tana nga pagkaun para run sa mabaraul nga antigo ron kon ano ang mayad kag malain.

6

¹ Gani tungud nga maboay run atun pagtoon sa mga primiro nga mga panodlo parti kay Cristo, kinanglan bayaan ta run dan kag magpadayon sa madaralum nga mga panodlo. Indi ta run pagsari olit-oliton ang mga naona nga dato nga mga panodlo, pario ang mga panodlo parti sa paginulsul kag pagtalikod sa mga ginaimo nga ara polos kag parti sa pagtoo sa Dios, ² ang mga panodlo parti sa bunyag, parti sa pagtongtong ang alima sa olo, sa pagbanaw ang mga patay, kag sa anang pagsintinsya ang Dios sa kada tao kon ano anang maging kaimtangan sa ara kataposan. ³ Atun imoon tana, kon itogot ang Dios, magpadayon kita sa pagtoon ang madaralum nga mga panodlo ⁴⁻⁶ agud indi kita magtalikod kanana. Ay kon ang tao magtalikod sa Dios, indi maimo nga mapainulsul tana kag mapabalik ruman sa Dios. Nasanagan run anang isip, nakasamit run ang bindisyon nga alin sa Dios, nakabaton ron ang Ispirito Santo, kag nakatiraw ron ang mga karayadan nga alin sa anang ambal ang Dios, kag nabatyagan na pa ang gaum nga ipapakita gid sa paraaboton nga mga adlaw. Pagkatapos kon magtalikod tana pa sa mga butang nga dia, indi run gid maimo nga mapainulsul tana kag mapabalik ruman sa Dios tungud nga pario sa ginalansang na ruman sa kros kag ginapakauyan anang Bata ang Dios.

⁷ Atun kaalimbawa pario sa logta nga ginabindisyonan ang Dios kon pagkatapos nga maoranan pirmi nagatorobo ang mga tanum nga napopolosan ang nagapangabudlay. ⁸ Piro kon ang nagatobo poros lang taladang kag ilamonon

nga masiit, tay ara polos dato; gani sosompaun run lang ang Dios, kag sa ori sonogon.

⁹ Mga pinalangga, bisan toladia amun ginaambal kanindo, nasisigoro namun tana nga mayad indong kaimtangan kon parti sa indong kalowasan. ¹⁰ Matarung ang Dios, kag indi maimo nga lipatan na indong mayad nga inimoan kag indong gogma kanana nga indong ginpakita kag padayon nga ginapakita paagi sa indong pagbolig sa indong kapario nga mga tomoloo. ¹¹ Gosto namun nga ang kada isara kanindo magpadayon nga magmaukud sa indong pagsarig sa anang ambal ang Dios asta sa anang pagabot ni Jesu-Cristo agud mabaton nindo indong ginaandum. ¹² Indi kamo magtinamad, kondi wadun nindo ang mga tao nga paagi sa andang pagtoo kag pagkamainantason nagabaton anang mga pangako ang Dios.

Matood gid anang Pangako ang Dios

¹³ Sulunga nindo bala si Abraham: ang magpangako ang Dios kanana ara ibang aran nga anang gingamit agud pamatodan na anang pangako kondi anang aran ra mismo tungud nga ara run may maglabaw kanana. ¹⁴ Kag makon na, “Ginapangako ko nga bindisyonan ko ikaw nga mayad kag padoroon ko gid imong lai.” ¹⁵ Karon, si Abraham mainantason nga nagulat lang gid, gani nabaton na anang ginpangako ang Dios. ¹⁶ Nagasompa ang tao sa anang aran ang Dios nga mas mataas kanana agud patiun tana kag ara run dorong sogidanun. ¹⁷ Toladan ra anang ginimo

ang Dios ang ona sa mga tao nga anang ginpan-gakoan. Ginpakita na kananda paagi sa anang pagsompa nga tomanun na gid anang ginpan-gako. ¹⁸ Kag ang darwa nga dia ka butang, anang pangako kag anang sompa, indi gid magoman, ay indi maimo nga magbotig ang Dios. Gani kita nga nakadangup run kanana may marigun run gid nga pagsarig nga imoon na gid anang ginpangako kanatun. ¹⁹ Atun pagsarig nga dia maman atun pinakaangkla nga nagataw kasigoroan sa atun kaboi. Kag dia nga pagsarig nagaabot doto mismo sa pinakabalaan nga logar. ²⁰ Si Jesus nagona run doto para kanatun. Tana maman atun ara kataposan nga pinakamataas nga pari pario sa anang pagkapari ni Melquisedec.

7

Ang Pari nga si Melquisedec

¹ Si Melquisedec ari ang ona sa banwa ang Salem kag anang pari ang Dios nga makaga-gaum sa tanan. May bisis nga si Abraham nagpakigaway sa mga ari kag ginpamatay na sanda. Ang tana nagapaoli run ginsolang-solang tana ni Melquisedec kag ginbindisyonan na tana. ² Pagkatapos gintaw ni Abraham kay Melquisedec anang ikanapolo sa tanan nga mga butang nga anang nabuul sa inaway. Anang kaologan ang aran nga Melquisedec “Ari ang Katarungan.” Kag tungud nga ari tana ang Salem anang gostong ambalun dato “Ari ang Kalinung,” ay anang gostong ambalun ang Salem kalinung. ³ Ara gid kasolatan nga nagakoon kon sino anang tatay kag anang

nanay okon anang mga kaolang-olangan. Kag ara ra kasolatan nga nagasogid parti sa anang pagkabata kag kamatayun. Pario tana sa anang Bata ang Dios; anang pagkapari ara kataposan.

⁴ Gani nakita ta nga si Melquisedec gamanan nga tao. Ay mismo si Abraham nga nagpondar atun nasyon nagtaw kanana anang ikanapolo sa tanan nga anang nabuul sa inaway. ⁵ Kon parti sa mga pari nga Judio nga alin sa anang lai ni Levi, sono sa Kasogoan nga ginbilin kananda ni Moises, para kananda ang ikanapolo nga parti anang pagkabutang andang kapario nga mga Judio, bisan matood nga sanda nga tanan parario nga anang lai ni Abraham. ⁶ Piro si Melquisedec tana, bisan bukun alin sa anang lai ni Levi, gintawan ni Abraham anang ikanapolo. Kag si Melquisedec pa ang nagbindisyon kay Abraham, bisan pa gani nga si Abraham maman anang ginpangakoan ang Dios. ⁷ Kag naulaman ta nga ang nagabindisyon mas mataas kaysa ginabindisyonan. ⁸ Kon parti sa mga pari nga lai ni Levi nga nagabaton ang ikanapolo, mga tao sanda ra lang nga may kamatayun. Piro nagapamatood ang Kasolatan nga si Melquisedec tana nga gintawan ni Abraham anang ikanapolo boi pa ra gid. ⁹ Kag naulaman ta ra nga mas mataas si Melquisedec kananda tungud nga bisan si Levi nga maman gid andang ginalinan nagtaw ra anang ikanapolo kay Melquisedec paagi kay Abraham; ¹⁰ ay pagtaw ni Abraham anang ikanapolo kay Melquisedec si Levi ara pa nabata, gani makokoon ta nga si Levi doto pa sa anang lawas ni Abraham.

¹¹ Karon, naulaman ta nga pagtaw ang Dios ang

Kasogoan sa mga Judio, ginpili na anang lai ni Levi nga maging mga pari nga magaintindi ang Kasogoan. Kon abi ang mga tao poidi nga mag-ing matarung paagi sa anang ginaimo ang mga pari, indi run andan kinanglan ang iba pa nga pari pario anang pagkapari ni Melquisedec, nga bukun pario anang pagkapari ni Aaron. ¹² Piro kon ilisan ang pagkapari, kinanglan nga ilisan ra ang Kasogoan. ¹³⁻¹⁴ Atun Ginoong Jesus maman ang ginatomod nga ginilis sa dati nga mga pari. Ara tana nagalin sa anang lai ni Levi kondi sa anang lai ni Juda. Tana lang gid ang naging pari nga alin sa anang lai ni Juda. Ay pagambal ni Moises kon sino-sino ang maging mga pari, ara tana gid may nasambit parti sa anang tribo ni Juda.

May Sangka Pari nga Pario ra kay Melquisedec

¹⁵ Gani masanag gid nga ginilisan run ang mga pari nga mga lai ni Levi kag ang Kasogoan tungud nga may iba run dadi nga pari nga pario kay Melquisedec. ¹⁶ Ang ginbasian anang pagkapari bukun nga tungud sa lai nga sono sa Kasogoan kondi naging pari tana tungud nga makagagaum tana, ay ara tana kamatayun. ¹⁷ Ay toladia anang koon ang Kasolatan parti kanana, “Ikaw pari asta sa ara kataposan, pario anang pagkapari ni Melquisedec.” ¹⁸ Gani ang dati nga Kasogoan ginilisan run ang Dios tungud nga ara polos kag indi makabolig kanatun. ¹⁹ Ay indi maimo nga mabilang kita nga matarung sa panulung ang Dios paagi sa atun pagsonod sa Kasogoan. Maman dan nga dadi gintawan kita ang mas mayad kag

masasarigan nga paagi, kag paagi digi makapara-pit kita run sa Dios.

²⁰ Ang bago nga dia nga paagi mas mayad kag masarigan tungud nga pagimo ang Dios sa anang mga lai ni Levi nga maging mga pari ara tana gid nagpangako okon nagsompa. ²¹ Piro pagimo tana ang Dios kay Jesus nga maging pari may pangako tana nga anang ginsompaan. Ay may nakasolat sa Kasolatan nga nagakoon,

“Ako ang Ginoo, nagapangako ako kag nagasompa pa, nga ikaw ginaimo ko nga pari asta sa ara kataposan. Kag indi gid magoman akun isip.”

²² Gani tungud sa anang pangako nga dia ang Dios, paagi kay Jesus nakakasigoro kita nga ang bago nga dia nga kasogtanan nga gintaw ang Dios agud malowas kita mas mayad kaysa dati.

²³ Ang mga pari ang ona doro, tungud nga kon mapatay ang isara matulus ruman ang isara agud makapadayon andang obra bilang mga pari.

²⁴ Piro si Jesus tana ara run kamatayun, maman dan nga anang obra bilang pari ara ginapasayloan sa iba. ²⁵ Gani sarang na malowas sa bisan ano nga oras ang bisan sino nga tao nga magparapit sa Dios paagi kanana. Ay boi tana asta sa ara kataposan agud magpakitloy sa Dios para kananda.

²⁶ Gani si Jesus maman gid ang pinakamataas nga pari nga atun kinanglan. Balaan tana. Ara tana gid nagkasala kag ara gid sayup sa anang kaboi. Ginpabulag tana sa mga tao nga makasasala kag gindara sa ibabaw pa ang mga langit. ²⁷ Bukun tana pario ang dati nga mga pari, tungud nga tana tana indi kinanglan nga magalad

adlaw-adlaw. Sanda dato anay adlaw-adlaw gid nga nagaalad, primiro para sa andang kaogalingun nga sala, pagkatapos maalad sanda ruman para sa anang mga sala ang mga tao. Piro si Jesus tana kaisara lang gid nagalad. Ginalad na anang kaogalingun doto sa kros kag ara run oman-oman. ²⁸ Ang mga tao nga ginimo nga pinakamataas nga pari sono sa Kasogoan ni Moises mga tao ra lang nga nagakasala. Piro sono sa anang pangako ang Dios nga anang ginambal pagkatapos ang Kasogoan, anang Bata mismo mamam anang ginpili nga maging pinakamataas nga pari. Ay tana ara gid nagkasala kag asta kon sano indi tana gid magkasala.

8

Si Jesus mamam Atun pinakamataas nga pari

¹ Sa amun mga ginsaysay, amun gostong ambalun mamam dia: kita dadi may pinakamataas run nga pari nga nagapongko sa anang too anang trono ang Makagagaum nga Dios sa langit.

² Nagasirbi tana doto mismo sa pinakabalaan nga logar bilang pinakamataas nga pari. Dato nga logar bukun run tao ang nagimo kondi ang Ginoo mismo.

³ Ang kada pinakamataas nga pari ginapili nga magalad sa Dios ang mga alad nga mga sapat kag iba pa nga mga alad. Gani atun pinakamataas nga pari dapat may ialad ra. ⁴ Kon tana digi pa sa logta, indi maimo nga maging pari tana, ay alin pa ang ona may mga pari run digi nga nagaalad sono sa Kasogoan. ⁵ Andang ginaimo nga dato nga mga pagalad midyo anino lang gid tungud

nga nagawadwad sanda lang sa mga butang nga ginaimo doto sa langit. Naulaman ta dia tungud nga datong mapatindug run si Moises ang torda nga simbaan nagkoon ang Dios kanana, makon, “Kinanglan wadun mo ang akun ginpakita kanimo doto sa bokid.” ⁶ Piro sa matood tana, anang obra ni Jesus bilang pinakamataas nga pari mas mayad kaysa anang obra ang mga pari nga dato. Ay ang bago nga kasogtanan dadi nga anang ginariglo agud batonon kita ang Dios mas mayad kon ikomparar sa naona nga kasogtanan. Tungud nga ang bago nga dia nga kasogtanan ginabasi sa mas mayad nga mga pangako ang Dios.

⁷ Kon ang ona nga dato nga kasogtanan ara kakolangan indi run andan kinanglan nga ilisan. ⁸ Piro nakita ang Dios anang kakolangan ang mga tao nga nagsonod sa ona nga dato nga kasogtanan. Gani nagkoon tana, makon,

“Magaabot ang adlaw nga ako maimo ang bago nga kasogtanan sa mga taga-Israel kag sa mga taga-Juda,

⁹ Kag ang bago nga dia nga kasogtanan nga akun imoon bukun run pario ang ona nga kasogtanan nga akun gintaw sa andang mga kaolang-olangang datong ginaagobayan ko sanda pagoa sa Egipto.

Ara nanda pagsonoda ang ona nga dato nga kasogtanan nga gintaw ko kananda, Maman dato nga ginpabayanan ko sanda run lang.”

¹⁰ Makon pa gid ang Ginoo, “Ang bago nga kasogtanan nga akun itaw sa mga taga-Israel maman dia:

Sa paraaboton nga mga adlaw, ibutang ko akun mga sogo sa andang isip, kag isolat ko sa andang tagiposoon.

Ako andang magiging Dios, kag sanda magiging akun mga tao.

¹¹ Kon magabot ron ang adlaw nga dato, ara run may magkoon sa anang kasimanwa okon anang kabogto nga dapat kilalaun na ang Ginoo.

Tungud nga sa mga oras nga dato ang tanan, alin sa pinakakubus asta sa pinakabantog, magakilala kanakun.

¹² Ay patawadun ko sanda sa andang mga naimo nga malain, kag indi ko ron pagdumdumun andang mga sala.”

¹³ Kag tungud nga nagkoon ang Dios nga may bago ron nga kasogtanan, masanag nga ang ona nga kasogtanan ara run polos, kag ang bisan ano nga lagi run kag ara run ginagamita, madodora run lang.

9

Ang Pagsimba Digi sa Logta kag Doto sa Langit

¹ Ang naona nga dato nga kasogtanan may mga soronodon parti sa pagsimba kag may simbaan nga ginimo ang mga tao. ² Dato nga simbaan torda nga andang ginpatindug nga may darwa ka koarto. Ang ona nga koarto ginatawag nga Balaan nga Logar. Doto nagabutang ang solo, ang lamisa, kag ang mga tinapay nga ginaalad sa Dios. ³ Ang Ikarwa nga koarto nga sa loyo ang kortina maman ang ginatawag nga Pinakabalaan gid nga Logar. ⁴ Doto nagabutang ang altar nga bolawan

nga ginasonogan ang insinso, kag anang kaban ang kasogtanan nga ginaklapan ra ang bolawan. Doto nagasulud ang tibod nga bolawan nga may sulud nga manna, kag anang baston ni Aaron nga nagpanaringsing, pati ang mga malapad nga bato nga ginsolatan anang kasogtanan ang Dios. ⁵ Doto sa ibabaw ang kaban may mga ginatawag nga kirobin nga nagapakilala nga doto ang Dios. Anang pakpak ang kirobin nagaumlad sa ibabaw ang logar nga ginapatawadan ang Dios anang mga sala ang mga tao. Garing sa dadi indi namun run dia makapasanag tanan kanindo. ⁶ Piro toladato anang itsora sa sulud ang torda nga andang ginasimbaan. Kag ang mga pari adlaw-adlaw andang sulud doto sa primiro nga koarto agud imoon andang katungdanan. ⁷ Piro sa Pinakabalaan gid tana nga Logar ang pinakamataas lang gid nga pari ang sarang makasulud kag sangka bisis lang gid sa kada toig. Kag kon magsulud tana doto nagadara tana gid ang dogo nga inogalad sa Dios para sa anang kaogalingun nga mga sala kag sa mga sala nga ginimo ang mga tao nga ara nanda naulami. ⁸ Paagi sa andang mga ginaimo nga toladato ang ona, ginatodlo kanatun ang Ispirito Santo nga ang ordinario nga mga tao indi gid makasulud sa Pinakabalaan nga Logar mintras nagatindug pa ang dati nga simbaan nga torda. ⁹ Ang simbaan nga dato pinakaanino lang para sa atun tyimpo nga dia dadi. Tungud nga ang matood, ang tanan nga ginadara doto pati ang mga sapat nga ginaalad sa Dios indi gid makalimpyo anang konsinsya ang mga nagasimba sa toladato nga paagi. ¹⁰ Ang mga butang nga dato nga an-

dang ginaimo poros lang parti sa mga karaunun kag irinumun kag kon ano pa nga mga sirimonya parti sa pagpanlimpyo. Dato nga mga rigolasyon nga para sa lawas tugka lang gid sa oras nga bagoon ang Dios ang tanan.

¹¹ Piro dadi tana digi run si Cristo nga atun pinakamataas nga pari sa bago nga paagi nga mas mayad kaysa dati. Nagsulud tana sa simbaan nga mas mayad kag ara kakolongan. Bukun tao ang nagimo kag ara digi sa kalibotan nga dia.

¹² Kaisara lang gid nagalad si Cristo sa Pinakabalaan nga Logar kag ara run oman-oman. Bukun dogo ang mga kambing okon dogo ang mga tinday nga baka anang dara nga inogalad kondi anang dogo mismo. Kag tungud sa anang dogo nga dato gintobos na kita agud asta kon sano indi kita run gid pagsilotan tungud sa atun mga sala. ¹³ Sono sa Kasogoan, kon ang tao marisnaan tungud nga nagparapit tana sa patay nga tao, kinanglan wisikan tana anang dogo ang kambing kag toro nga baka kag anang abo ang tinday nga baka nga ginsonog agud maging limpyo tana. ¹⁴ Karon,

kon dia manda makalimpyo, mas labi run gid nga makalimpyo anang dogo ni Cristo. Ay paagi sa Ispirito nga ara kataposan ginalad ni Cristo sa Dios anang kaogalingun bilang alad nga ara gid kakolongan sa panulung ang Dios. Anang dogo maman ang nagalimpyo sa atun mga tagiposoon kag isip agud talikodan ta ang mga butang nga atun ginaimo nga ara polos kag sirbian ta run ang Dios nga boi.

¹⁵ Gani si Cristo maman ang manogpatunga kanatun kag sa Dios sa bago nga kasogtanan. Ay

paagi sa anang kamatayun gintobos na ang mga tao nga nagsoway sa dati nga kasogtanan. Maman dan nga mababaton ron anang mga tinawag ang Dios ang mga butang nga anang ginpangako nga maging anda sa ara kataposan.

¹⁶⁻¹⁷ Anang kaalimbawa dia pario sa tao nga nagpaimo tistaminto parti sa anang ipapasobli kon patay tana run. Mintras boi tana pa bali ara ra lang dato nga tistaminto, ay ang tistaminto may ipikto lang kon mapamatodan nga patay tana run. ¹⁸ Maman dan nga bisan ang ona nga kasogtanan ginkinanglan ra ang dogo para maparigun. ¹⁹ Ay pagtodlo ni Moises sa mga tao ang tanan nga mga toromanun sa Kasogoan, nagbuul tana dayon anang dogo ang mga tinday nga baka kag mga kambing kag ginlakutan na tobig. Pagkatapos ginwisikan na ang ginsolatan ang Kasogoan kag ang mga tao. Anang gingamit nga pangwisik bolbol ang karniro nga ginlugum sa mapola kag gintagkus sa anang sanga ang isopo. ²⁰ Pagkatapos makon ni Moises sa mga tao, “Maman dia ang dogo nga nagaparigun sa kasogtanan nga gintaw ang Dios nga ginapatoman kanindo.” ²¹ Kag ginwisikan na ra ang torda nga simbaan pati ang tanan nga mga garamitun sa pagsimba sa Dios. ²² Sono sa Kasogoan, aros tanan nga mga gamit sa pagsimba ginalimpyo paagi sa dogo. Kag kon ara dogo nga ginola bilang alad sa Dios ara kapatawadan atun mga sala.

²³ Karon, ang mga butang sa simbaan nga dato anang anino ang mga butang nga doto sa langit, gani kinanglan nga limpyoan sa nasambit nga paagi. Piro ang mga butang tana nga doto sa langit

nagakinanglan ang alad nga mas mayad. ²⁴ Ay si Cristo ara nagsulud sa Balaan nga Logar nga ginimo ang tao nga pinakakopia lang ang doto sa langit kondi nagsulud tana sa langit mismo. Kag dadi doto nagapangatobang tana sa Dios para kanatun. ²⁵ Anang pinakamataas nga pari ang mga Judio nagsulud sa Pinakabalaan nga Logar ang simbaan kada toig nga nagadara anang dogo ang mga sapat. Piro si Cristo tana kaisara lang gid nagsulud agud ialad anang kaogalingun, kag indi run kinanglan magoman-oman. ²⁶ Tungud nga kon kinanglan gid nga olit-olitun, ta kondi kon kapira-pira tana andan nagantos alin pa ang pagimo ang kalibotan. Piro kaisara tana lang nagayan digi sa kalibotan nga dia agud doraun atun mga sala paagi sa anang pagalad anang kaogalingun. Dia ginimo na sa kataposan nga dia nga mga adlaw, kag ara run oman-oman. ²⁷ Ang tao kaisara lang gid mapatay, kag pagkatapos ukuman tana run ang Dios. ²⁸ Gani si Cristo kaisara ra lang gid napatay bilang alad agud mabuul anang mga sala ang mga tao. Matood nga mabalik tana ruman digi sa kalibotan, piro indi run para ialad ruman agud mabuul atun mga sala, kondi agud lowasun run gid ang mga tao nga nagaulat kanana.

10

¹ Ang Kasogoan midyo sa anang anino lang gid ang mayad nga mga butang nga maabot paagi kay Cristo. Ang Kasogoan mismo indi makapamatarung sa mga tao nga nagaparapit sa Dios paagi sa mga alad nga ginaalad kada toig. ² Ay kon napatawad sanda run paagi sa mga alad nga

toladato, ara sanda run andan durumdumun pa parti sa andang mga sala, kag indi run kinanglan nga magalad pa gid. ³ Piro ang mga alad nga dato mismo ang nagapadumdum sa mga tao kada toig parti sa andang mga sala. ⁴ Tungud nga ang matood tana, anang dogo ang mga toro nga baka kag mga kambing nga andang ginaalad indi gid makabuul andang mga sala.

⁵ Maman dan nga pagayan ni Cristo digi sa kalibotan nagkoon tana sa Dios, makon na, “Indi mo gusto ang mga sapat nga ginaalad kanimo, kondi ginimoan mo ako ang lawas nga akun gamitun para ialad.

⁶ Ay bukun kaw kontinto sa mga sapat nga andang ginasonog kag ginalad sa altar para sa andang mga sala.

⁷ Gani nagkoon ako kanimo, Dagi ako agud tomanun ko imong kabubutun, sono sa nasolat sa Kasolatan parti kanakun.”

⁸ Primero nagkoon si Cristo nga indi gusto ang Dios ang mga sapat nga ginapatay okon ang iba nga mga alad nga ginataw kanana, kag ara tana ra gusto sa mga pagsonog ang mga sapat sa altar okon sa andang pagalad para sa andang mga sala. Maman dia anang koon, bisan matood nga dia tanan nga mga alad ginaalad sono sa Kasogoan.

⁹ Pagkatapos nagkoon tana nga, “Dagi ako agud tomanun ko imong kabubutun.” Gani paagi digi naulaman ta nga ginilisan run ang Dios ang dati nga mga pagalad kag anang alad ni Cristo maman anang ginilis. ¹⁰ Kag tungud nga gintoman ni Jesu-Cristo anang kabubutun ang Dios, ginlimpyoan na

kita sa atun mga sala. Dia natabo paagi sa anang pagalad anang kaogalingun nga lawas, kag dato ara run oman-oman.

¹¹ Ang mga pari dato anay adlaw-adlaw gid andang tindug doto sa simbaan nga nagaalad sa Dios. Garing andang mga alad nga dato nga parario ra lang indi gid makabuul anang mga sala ang mga tao. ¹² Piro si Cristo tana kaisara lang gid nagalad para sa atun mga sala kag indi run gid kinanglan nga omanun pa asta kon sano. Pagkatapos, nagpongko tana sa anang too ang Dios. ¹³ Kag dadi doto tana run nagaulat asta sa oras nga pasokoon ang Dios kanana anang mga kaaway. ¹⁴ Ay tungud sa sangka pagalad na nga dato sa Dios, kita nga mga ginlimpyoan run sa sala ginimo na nga ara kakolangan, kag dia asta kon sano.

¹⁵ Ang Ispirito Santo mismo nagapamatood kanatun parti sa mga butang nga dia. Ay makon na,

¹⁶ “Makon ang Ginoo, ‘Maman dia ang kasogtanan nga akun imoon kananda sa paraaboton nga mga adlaw.

Ibutang ko akun mga sogo sa andang mga tagiposoon, kag isolat ko sa andang mga unauna.’”

¹⁷ Kag makon na ra, “Indi ko ron gid pagdumdu-mun andang mga sala kag ang mga malain nga andang naimo.” ¹⁸ Gani tungud nga atun mga sala napatawad run indi kinanglan nga magsari pa alad para sa atun mga sala.

Magparapit Kita sa Dios

19-20 Gani mga kabogto, tungud sa anang dogo ni Jesus nga anang ginola para kanatun, libri kita run nga magsulud sa Pinakabalaan nga Logar nga doto sa loyo ang kortina. Ay paagi sa anang pagalad anang lawas, ginabrian na para kanatun ang bago nga dalan agud makasulud kita sa Pinakabalaan nga dato nga Logar. Kag dia nga paagi maman ang nagataw kaboi nga ara kataposan. ²¹ Makagagaum atun pari nga dia nga nagadomara sa anang balay ang Dios. ²² Gani magparapit kita sa Dios nga may sinsiro nga tagiposoon kag pagtoo nga ara gid nagapangdoadoa. Ay naulaman ta nga limpyo ron atun tagiposoon sa malain paagi sa anang dogo ni Jesus, kag atun lawas naogasan run da sa limpyo nga tobig. ²³ Magpakarigun kita sa atun paglaum kag indi kita magpangdoadoa, tungud nga ang Dios nga nagpangako masasarigan gid sa pagtoman anang mga ginpangako kanatun. ²⁴ Kag imoratan ta nga mapokaw anang baratyangun ang kada isara nga igogmaun anang kapario kag magimo ang mayad. ²⁵ Indi ta gid pagpabayanan atun pagtiripon pario anang ginaimo ang iba, kondi pabaskugun ta ang isara kag isara, kapin pa gid dadi nga nakikita ta nga madali run lang anang pagbalik ang Ginoo. ²⁶ Piro kon pagkatapos nga kita nakakilala run ang kamatoodan kag magpadayon kita pa gid sa pagpakasala, tay ara run alad nga sarang makaalad agud mapatawad atun mga sala. ²⁷ Ang tao nga magimo toladato nagapaabot run lang ang kaaradluk nga pagukum kag mainit gid nga kalayo nga ginpriparar ang Dios para sa mga nagakontra kanana. ²⁸ Kabay, ang ona, ang tao

nga nagbali ara anang Kasogoan ni Moises ginpatay nga ara korokalooy kon may darwa ka tao nga makapamatood nga tana nagkasala matood. ²⁹ Gani kon toladato sigorado gid nga mas grabi pa gid ang maging silot sa tao nga nagapakalain sa anang Bata ang Dios mismo kag nagabali ara sa anang dogo nga nagparigun anang pangako ang Diosang dogo nga mamam ra ang naglimpyo kanana sa anang mga sala. Maging mas grabi matood ang imoon sa tao nga toladan ay ginain-solto na ra ang maloloyon nga Ispirito Santo. ³⁰ Ay kilala ta ra ang Dios nga nagkoon nga, “Ako ang mabalus. Ako ang baala magsilot.” Kag may naka-solat pa gid nga nagakoon, “Ang Ginoo magaukum sa anang mga tao!” ³¹ Kag makaaradluk gid kon ang Dios nga boi mamam ang magsilot.

³² Dumduma nindo ang mga adlaw nga nakalubas ang kamo bago pa lang nasanagan. Doro nga mga kalisud kag pagtiraw indong naagian, piro ginantos nindo lang gid kag ara kamo ra nadaug. ³³ Kon kaisan ginapakauyan kamo kag ginasakit sa atobangan mismo ang mga tao. Kag kon kaisan bisan bukun kamo ang ginapakauyan kag ginasakit nagaantos kamo pa ra gid tungud sa andang ginaimo sa indong mga kaiban, ay nalolooy kamo kananda. ³⁴ Nalolooy kamo ra sa indong kapario nga mga tomoloo nga ginpriso. Kag bisan ginpangagaw kanindo indong mga pagkabutang ginantos nindo nga may kalipay tungud nga naulaman nindo nga may dian kamo pa gid nga mas mayad kag indi gid madora asta kon sano. ³⁵ Gani ayaw nindo pagdora indong pagsarig sa Dios, ay may

mabaul dia nga balus para kanindo. ³⁶ Kinanglan maging mainantuson kamo agud maimo nindo anang kabubutun ang Dios kag mababaton nindo dayon anang ginpangako kanindo. ³⁷ Tungud nga nagkoon ang Dios sa Kasolatan, makon, “Indong ginapaabot madali run lang gid magabot. Indi tana run magpabaya-baya.

³⁸ Kag ang tao nga matarung sa akun panulung magakaboi paagi sa anang pagtoo. Piro kon magtalikod tana kanakun indi ako mali-pay kanana.”

³⁹ Piro kita tana bukun pario sa mga tao nga nagatalikod sa Dios kag madodora dayon, kondi ugut atun pagtoo kanana, gani malolowas kita.

11

Ang Pagtoo sa Dios

¹ Kita may pagtoo kon ugut atun pagsarig nga mababaton ta ang mga butang nga atun ginalau-man, kag bisan ara ta pa nakita anang mga gin-pangako ang Dios, nasisigoro ta nga mababaton ta ra gid. ² Tungud sa anang pagtoo atun mga kaolang-olangan gindayaw sanda ang Dios.

³ Tungud sa pagtoo, naulaman ta nga ang kali-botan ginimo paagi sa anang pagambal ang Dios. Gani ang mga butang nga atun nakikita ginimo alin sa indi makita.

⁴ Tungud sa pagtoo sa Dios, si Abel nagalad ang alad nga mas mayad kaysa kay Cain. Kag tungud sa anang pagtoo ginbilang tana ang Dios nga matarung sa anang panulung, ay ginbaton na anang alad nga dato. Gani bisan patay run si Abel

may ginatodlo tana pa ra gid kanatun paagi sa anang pagtoo sa Dios.

⁵ Tungud sa pagtoo sa Dios, si Enoc ara kaagi ang kamatayun kondi gindara tana ang Dios doto sa isarang kinaboi. “Ara tana run nakita digi sa logta tungud nga ginsaylo tana ang Dios.” Kag nagkoon ra ang Kasolatan nga ginsaylo tana doto tungud nga nalipay ang Dios sa anang kaboi. ⁶ Ang tao nga ara pagtoo sa Dios, miski magiwan, indi gid makataw kalipay sa Dios. Tungud nga ang bisan sino nga nagaparapit sa Dios kinanglan magtoo nga may Dios, kag tana ang nagataw balus sa mga tao nga nagapangita kanana.

⁷ Tungud sa pagtoo sa Dios, ginpati ni Noe anang paandam ang Dios parti sa mga magakaratabo bisan ara na pa nakita. Gani nagimo tana ang arka agud malowas tana kag anang pamilya pagabot ang gonaw. Kag paagi sa anang pagtoo nga dato ginukuman ang mga tao sa kalibotan, piro tana tana, tungud gani sa anang pagtoo, ginbilang ang Dios nga matarung.

⁸ Tungud sa pagtoo sa Dios, si Abraham nagtoman anang koon ang Dios nga magayan tana sa logar nga ginpangako kanana. Nagalin tana sa anang logar nga ginaolian bisan ara tana kaulam kon diin ang logar nga ginpangako kanana. ⁹ Kag bisan ang doto tana run sa logar nga dato kag nagaoli tana lang sa mga torda pario sa istrangiro, nagtoo tana pa ra gid sa Dios nga maging anda ang logar nga dato. Bisangani anang bata nga si Isaac kag anang apo nga si Jacob nga anang mga kaiban sa anang pangako ang Dios nagtorda ra lang doto. ¹⁰ Ang matood tana, ang siyodad

nga anang ginapaabot ni Abraham ara iba kondi ang siyodad nga marigun gid, nga ginplano kag ginpatindug ang Dios mismo.

¹¹ Tungud ra sa pagtoo sa Dios, nakapabata si Abraham bisan sobra tana run kamalam kag bisan bawas pa si Sara nga anang asawa, ay nagpati tana sa anang pangako ang Dios kanana nga magabata si Sara. ¹² Gani alin kay Abraham, nga bawas run da, nagompisa ang lai nga pario mga bitoon sa langit kag baras sa baybay anang karkaku tungud nga indi mabilang.

¹³ Dia tanan nga mga tao napatay nga nagatoo. Ara nanda nabaton anang ginpangako ang Dios nga boi sanda pa, piro ginasigoro nanda nga mag-aabot ra ang adlaw nga mababaton nanda gid andang ginapaabot. Ginako nanda nga sanda mga istrangiro lang kag bukun taga-digi sa kalibotan nga dia. ¹⁴ Ang mga tao nga nagaambal toladan nagapakilala lang nga sanda nagapangita ang banwa nga sarang nanda makoon nga anda gid. ¹⁵ Ara nanda run pagdumduma ang banwa nga andang ginalinan, tungud nga kon gindumdum nanda pa, may kaigayonan sanda pa nga makabalik doto. ¹⁶ Piro andang ginimo tana, ginpalabi nanda run gid ang banwa nga mas mayad, kag dia ara iba kondi ang banwa nga doto mismo sa langit. Gani ara nauya ang Dios nga tawagun nanda tana nga andang Dios, tungud nga ginpripararan na sanda ang siyodad.

¹⁷⁻¹⁸ Tungud sa pagtoo, ginalad ni Abraham si Isaac ang tana gintirawan ang Dios nga ialad anang bogtong nga bata. Kag bisan si Isaac man ang ginpangako nga alinan anang lai, alisto si

Abraham nga ialad tana. ¹⁹ Ay nagapati tana nga kon si Isaac mapatay gid man banawon tana ra ang Dios. Gani sa parti ni Abraham ginbilang na si Isaac nga daw nabanaw run alin sa mga patay kag nakabalik kanana.

²⁰ Tungud sa pagtoo sa Dios, ginbindisyonan ni Isaac anang mga bata nga si Jacob kag si Isaw para sa mayad nga paraaboton.

²¹ Tungud sa pagtoo sa Dios, datong mapapatay run si Jacob, ginbindisyonan na anang mga apo nga bata ni Jose. Kag nagsimba tana sa Dios nga nagaambuy sa anang baston.

²² Tungud sa pagtoo sa Dios, nagkoon si Jose ang tana madali run mapatay nga ang mga Israelita magaalin sa Egipto, kag nagbilin tana nga daraun nanda anang mga tolan kon sanda magpanaw ron.

²³ Tungud sa pagtoo sa Dios, anang mga ginikanan ni Moises ara pagadluhi nga kontraun anang sogo ang ari, tungud nga pagkakita nanda nga masadya andang bata gintago nanda tana sa sulud tatlo ka bolan.

²⁴ Kag tungud sa pagtoo sa Dios, ang si Moises may idad run, ara tana run nagpasogot nga tawagun tana pa nga bata ang prinsisa, nga anang bata ang ari ang Egipto. ²⁵ Ginpalabi na pa ang pagantos kaiban anang mga tao ang Dios kaysa magpangalipay sa sala sa matagud lang nga tyimpo. ²⁶ Ginkabig na nga mas doro anang pak-inabang kon tana magantos ang mga kauruyan para kay Cristo kaysa maangkun na ang tanan nga manggad sa Egipto. Ay nagapaabot tana nga may balus tana nga mababaton.

²⁷ Kag tungud sa anang pagtoo nagalin tana sa Egipto kag ara tana pagadluki nga masilag kanana ang ari. Bisan malisud anang naagian ginantos na kag ara tana gid nagbalik tungud nga midyo nakikita na ang Dios nga indi makita. ²⁸ Tungud sa anang pagtoo ginompisaan na ang pagsilibrar ang ginatawag nga “Paglubas anang Angil ang Dios.” Ginkonan na ang tanan nga Israelita nga wisikan anang dogo ang karniro andang mga poirtaan, agud nga kon magagi anang angil ang Dios nga magapamatay ang mga panganay, magalubas tana lang kag indi na pagigapil andang panganay.

²⁹ Tungud sa pagtoo sa Dios, ang mga Israelita nakatabok sa Dagat nga Mapola nga nagapanaw sa mamara nga logta. Piro pagtabok ang mga taga-Egipto nga nagalagas kananda, sanda tana nagkaralumus.

³⁰ Tungud sa pagtoo sa Dios, ang mga Israelita nagmartsa palibot sa siodad ang Jerico kada adlaw sa sulud ang sangka simana. Kag sa ikapito ka adlaw narompag anang padir ang Jerico. ³¹ Piro si Rahab tana nga nagabaligya anang dungug ara napatay kaiban sa mga taga-Jerico nga ara nagtoman sa Dios, ay tana nagtoo, kag pagabot doto kananda ang ona ang mga ispia nga ginsogo ni Josue ginasikaso na sanda sa anang balay.

³² Ta asta run lang digi akun isogid kanindo parti sa mga tao nga nagtoo sa Dios, tungud nga kokolangun kita sa tyimpo kon isaysay ko pa kanindo ang parti kanday Gideon, Barac, Samson, Jefte, David, Samuel kag sa mga propita ang ona. ³³ Tungud sa andang pagtoo sa Dios

ginpamirdi nanda ang mga ginarian, nagdomara sanda ang matarung, kag nabaton nanda anang mga ginpangako ang Dios kananda. Tungud sa andang pagtoo ara sanda pagiwana ang mga lion, ³⁴ ara sanda napaso sa nagadabadaba nga kalayo, kag nakalibri sa kamatayun sa ispada. Ang iba kananda masyado karoya piro gintawan kabaskug. Naging maisug sanda sa inaway kag napirdi nanda andang mga kakontra nga mga soldado ang ibang banwa. ³⁵ May mga babai ra nga tungud sa andang pagtoo sa Dios, andang mga bata nga napatay naboi ruman. May mga ginsakit asta mapatay tungud nga ara sanda gid nagbaton ang kondisyon nga kon magtalikod sanda sa andang pagtoo makakalibri sanda. Ay naulaman nanda ra nga magaabot ang adlaw nga babanawon sanda ang Dios kag mababaton nanda ang mas mayad nga kaboi. ³⁶ Ang iba kananda ginintrimis kag ginanot, kag may dian ra nga ginpangapos kag ginpriso. ³⁷ Ang iba ginpasil ang bato asta mapatay, kag ang iba ginlagari asta maotod, kag ang iba pa gid ginpatay paagi sa ispada. Ang iba andang pinakalambong ara iba kondi anang panit run lang ang karniro kag kambing. Masyado sanda kalisud, kag giningabot kag ginpintasan ang mga tao. ³⁸ Napiritan sanda nga magpantago sa mga logar nga ara tao, sa mga bokid, sa mga giub, kag sa mga boo sa logta. Piro sa matood tana, ang mga malain nga mga tao digi sa kalibotan bukun bagay magkaiban kananda.

³⁹ Sanda nga tanan ginadayaw tungud sa andang pagtoo. Piro ara nanda nabaton sa andang tyimpo anang ginpangako ang Dios

kananda. ⁴⁰ Ay may mas mayad nga plano ang Dios para kanatun, tungud nga gusto na nga kita makakaiban nanda kon tomanun na run anang ginpangako kananda.

12

¹ Karon, kon parti kanatun, atun kaalimbawa pario sa nagadalagan sa karira nga ginapalibotan ang dorong nga mga tao nga nagapamatood parti sa pagtoo sa Dios. Gani bayaan ta ang mga sala nga nagaawid nga mayad kanatun, ang tanan nga mga butang nga nagasablag kanatun sa atun pagdalagan. Padayonon ta gid atun pagdalagan sa daralaganun asta sa kataposan. ² Isintro ta atun panulung kay Jesus tungud nga atun pagtoo ginasandig kanana alin sa ompisa asta sa kataposan. Ginantos na ang paglansang sa kros kag ginbali ara na ang kauruyan nga dato, tungud nga ginaisip na ang kalipay nga nagaulat para kanana. Kag sa dadi doto tana run nagapongko sa too anang trono ang Dios.

³ Agud indi magroya kag indi madora indong pagtoo, isipun nindo pirmi si Jesus kon daw ano anang ginantos sa mga makasasala nga mga tao nga nagpangontra kanana. ⁴ Ang matood tana ara pa ra may ginpatay kanindo tungud sa indong pagkontra sa sala. ⁵ Sigoro nalipatan nindo anang laygay kanindo ang Dios bilang anang mga bata. Kabay makon na,

“Akun bata, magpamati kaw kon ginatadlung kaw ang Ginoo.

Kag kon ginasaway kaw indi kaw magpakaroya.

⁶ Ay ginatadlung ang Ginoo anang ginapalangga,

Kag ginaanot na ang tanan nga ginabilang na nga anang mga bata.”

⁷ Gani antosa nindo ang mga kalisud nga na-gaabot kanindo dadi, ay dan bilang pagtadlung kanindo ang Dios tungud nga ginabilang na kamo nga anang mga bata. Kabay ara bata nga ara ginadisiplinaa anang tatay. ⁸ Kon kamo ara gintadlunga ang Dios pario anang naagian ang tanan nga anang mga bata, tay bukun kamo anang matood nga mga bata, kondi mga bata sa loas. ⁹ Kabay ang bata kita pa gindisiplina kita ra gani atun tatay, kag gintaod ta sanda. Ta kondi labi run gid gani nga magpasakup kita sa atun Tatay sa ispirito agud maboi kita. ¹⁰ Anang pagdisiplina atun tatay digi sa logta matagud lang, kag sono ra lang sa andang naisip kon ano ang mayad para kanatun. Piro ang Dios tana nagadisiplina kanatun para gid sa atun kaarayadan, agud maging matarung kita pario kanana. ¹¹ Mintras ginadisiplina kita ara kita nalilipay, kondi nagakasubu. Piro pagkatapos ang disiplina nagataway atun isip tungud nga nagatadlung run da atun pagogali.

Mga Bilin kag mga Paandam

¹² Gani pabaskuga nindo indong pagsarig sa Dios kag pariguna nindo indong pagtoo. ¹³ Magpadayon kamo sa tadlung nga dalan agud indi maiwan anang pagtoo indong mga kaiban nga maroya, kondi magabaskug pa.

¹⁴ Imorati nindo ang mayad nga rilasyon sa tanan nga mga tao, kag imorati nindo ra nga maging matarung indong kaboi. Ay kon bukun

matarung indong kaboi indi kamo makakita sa Ginoo. ¹⁵ Magandam kamo ay basi kon may dian kanindo nga magtalikod sa anang kalooy ang Dios. Magandam kamo ra ay basi kon may dian kanindo nga ginaalinan ang golo, kag doro ang madalaig. ¹⁶ Magandam kamo nga indi kamo magolid sa bukun indong asawa, okon magwad kay Esaw nga ginbali ara na ang mga butang nga ispiritoanun. Ay anang pribilio bilang panganay binaylo na sa sangka karaunun. ¹⁷ Naulaman nindo ra nga ang ori gani gusto na maangkun ang bindisyon para sa pagkapanganay piro ara pagtawan. Ay indi na run mabago anang ginimo bisan ginpanangisan na pa.

¹⁸ Indong pagparapit sa Dios bukun pario anang pagparapit ang mga Israelita. Sanda nagparapit sa bokid nga nakikita nanda mismo, sa Bokid ang Sinai nga may nagadabdab nga kalayo, makaaradluk nga dulum, kag may mabaskug nga angin nga nagauyup. ¹⁹ May nabatian sanda nga trompita kag may nagaambal pa. Kag pagkabati nanda ang limug nga dato nagpakitloy sanda nga kon maimo indi run magambal kananda. ²⁰ Ay ginaadlukan sanda nga mayad sa anang koon nga, “Ang bisan sino, bisan sapat, nga makaduut sa bokid kinanglan pasilun ang bato asta mapatay.” ²¹ Masyado ka kaaradluk andang nakita doto kag bisan gani si Moises nagkoon nga nagkulkug tana sa kaadluk.

²² Kanatun tana bukun pario dato. Ay atun ginparapitan ang matood nga Bokid ang Sion, anang siodad ang Dios nga boi, ang langitnun nga Jerusalem, nga may linibo nga mga angil.

²³ Nagparapit kita sa malipayun nga pagtiripon ang mga ginabilang nga mga panganay ang Dios, nga andang mga aran nakasolat run doto sa langit. Nagparapit kita sa Dios nga magaukum sa tanan. Doto ra sa atun ginparapitan may mga ispirito ang mga tao nga ginpakamatarung ang Dios kag ara run gid sala. ²⁴ Naparapit kita kay Jesus nga maman ang manogpatunga ang bago nga kasog-tanan. Anang dogo nga ginola nagapamatood nga kita ginpatawad run sa atun mga sala, kag mas mayad dia kaysa anang ginpangayo anang dogo ni Abel.

²⁵ Gani magandam kamo kag indi kamo mag-pabungul sa anang ginaambal ang Dios kanindo. Ang mga tao ang ona nga ara nagpati sa nagambal kananda digi sa logta ara kalibri sa silot. Gani pai-wan atun pagkalibri sa silot kon indi kita magpati sa nagaambal nga alin pa sa langit. ²⁶ Ang ona ang logta naguyug tungud sa anang limug ang Dios. Piro dadi nagpangako tana nga sa paraaboton nga mga adlaw uyugun na pa kaisara, kag bukun lang logta kondi pati run ang langit. ²⁷ Ang “kaisara pa” nagakaologan nga doraun na run ang tanan nga ginimo nga sarang mauyug, kag ang indi mauyug maman ang mabibilin.

²⁸ Gani magpasalamat kita sa Dios tungud nga kita tana kabilang run sa anang ginarian nga indi mauyug. Magsimba kita kanana sa paagi nga anang naliagan, nga may pagpasalamat, kag kaiban ra ang pagtaod kag pagkaadluk kanana. ²⁹ Ay kon magsilot atun Dios, midyo tana sa kalayo nga nagapamagtok.

13

Ang Pagsirbi nga Magataw Kalipay sa Dios

¹ Magpadayon kamo nga magirigogmaan bilang magkarabogto kay Cristo. ² Indi kamo malipat nga batonon ang mga taga-ibang logar sa indong balay. May mga tao ang ona nga nagimo dan, kag ara sanda kaulam nga dato gali andang mga bisita mga angil nga alin sa Dios. ³ Dumdumun nindo ra indong kapario nga mga tomoloo nga sa prisoan, kag batyagun nindo andang kaimtangan. Dumdumun nindo ra ang mga tomoloo nga ginapintasan, ay kamo bilang sangka lawas lang.

⁴ Ang kada isara dapat magdumdum nga ang pagasawa bukun orog-orog. Gani indi kamo magpanginbabai okon magpanginlalaki tungud nga sisilotan ang Dios ang mga nagaimo toladan nga nagaolid sa bukun andang asawa.

⁵ Andami nindo ang pagigogma sa koarta. Mag-ing kontinto kamo sa mga butang nga dian kanindo, tungud nga nagkoon ang Dios, “Indi ko kamo gid pagbayaan, kag indi ko kamo gid pagpabayanan.” ⁶ Gani pabaskugun ta atun kaogalin-gun nga nagakoon, “Ang Ginoo ang nagabolig kanakun, Gani indi ako pagadlukan. Ano anang maimo ang tao kanakun?”

⁷ Dumduma nindo indong mga manogdomara nga nagtodlo kanindo anang ambal ang Dios. Isipa nindo kon paiwan sanda nagkaboi kag napatay nga nagatoo sa Dios, kag wada nindo andang pagtoo. ⁸ Si Jesu-Cristo ara gid nagaoman. Tana maman ra dato anay, dadi, kag asta kon sano.

⁹ Indi kamo magpadara-dara sa iba-ibang klasi nga mga panodlo nga iba kaysa kamatoodan nga indong nabaton; kondi parigunun ta atun pagtoo paagi sa anang bolig ang Dios, kag bukun nga sa pagsonod ang mga soronodon parti sa mga pagkaun. Ang mga tao nga nagasonod sa mga soronodon nga dan ara gid may nabubuul nga pakinabang. ¹⁰ Kabay kita nga mga tomoloo may altar nga ginaaladan, kag ang mga Judio nga nagaalad doto sa andang simbaan indi poidi nga magkaun digi. ¹¹ Ay anang dogo ang mga sapat nga ginagamit agud ialad para sa anang mga sala ang mga tao ginadara ang pinakamataas nga pari doto sa Pinakabalaan nga Logar, piro anang lawas tana ang ginalad nga dato nga mga sapat ginadara doto sa goa ang banwa kag doto ginasonog. Kag indi nanda makaun dato. ¹² Dan toladan ra gid ang natabo kay Jesus tungud nga doto tana ginpatay sa goa ang banwa, agud paagi sa anang dogo malimpyoan na ang mga tao sa andang mga sala. ¹³ Gani bayaan ta anang mga ginaimo ang mga Judio kag magayan kita doto kay Jesus sa goa ang banwa kag magirug sa anang mga pagantos nga kauruyan. ¹⁴ Tungud nga ara pirmaninti nga banwa digi sa kalibotan nga dia para kanatun nga mga tomoloo, kondi nagaulat-ulat kita tana ang pirmaninti nga banwa nga paraaboton. ¹⁵ Gani magalad kita pirmi ang mga pagdayaw sa Dios paagi kay Jesus nga atun pari. Maman dia ang mga alad nga nagaalin sa atun bibig kag nagakilala kon sino tana. ¹⁶ Indi kamo malipat nga magimo ang mayad kag magboroligan kamo pirmi, ay maman dia ang alad nga nagataw kalipay sa Dios.

¹⁷ Tomana nindo ang mga tomoloo nga nagadomara kanindo kag magpasakup kamo kananda, tungud nga dia sanda maman ang nagaasikaso sa indong ispiritoanun nga kaimtangan. Kag naualaman nanda ra nga magaabot ang adlaw nga sanda magapanabat sa Dios parti sa andang pagatipan kanindo. Kon tomanun nindo sanda malilipay sanda sa andang pagsirbi, piro kon indi, maging masubu sanda kag indi makabolog kanindo.

¹⁸ Ipangamoyo nindo kami pirmi, ay sigorado kami nga limpyo amun konsinsya tungud nga nagaimorat kami pirmi nga magimo ang mayad.

¹⁹ Labi run gid ipangamoyo nindo nga pabalikun ako ang Dios dian kanindo sa labing madali.

Pangamoyo

²⁰ Kag ako nagapangamoyo ra sa Dios para kanindo, sa Dios nga nagataw kalinung. Tana ang nagbanaw kay Jesus, atun Ginoo, nga Makagagaum nga Manogbantay kanatun nga anang mga pinakakarniro, ay tungud sa anang dogo ginparigun na ang ara kataposan nga kasogtanan.

²¹ Kabay pa nga itaw na kanindo ang tanan nga indong mga kinanglanun agud maimo nindo anang kabubutun. Kabay pa nga paagi kay Jesu-Cristo imoon na kanatun kon ano anang gusto. Dayawon ta tana asta sa ara kataposan. Amin.

Kataposan nga mga Bilin

²² Mga kabogto, nagapangabay ako nga pamatian nindo akun mga ginalaygay, ay matagud ra lang akun solat nga dia kanindo. ²³ Gosto ko ra nga indong maulaman nga atun kabogto nga si Timoteo ginpagoa run sa prisoan. Kon magabot

tana nga lagi, daraun ko tana kon magayan ako dian.

²⁴ Komosta run lang sa indong mga manogdomara dian kag sa tanan nga mga tomoloo. Nagapangomosta ra kanindo atun mga kabogto nga taga-Italia.

²⁵ Kabay pa nga kaloyan kamo ra gid nga tanan ang Dios.

Anang ambal ang Dios: Magandang balita Biblia

New Testament in Caluyanun

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Caluyanun

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Caluyanun

© 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

a785ac52-a767-5414-8c04-dd00eeefe02c